

Notitie – beschermde natuur in het bestemmingsplan

Strandpaviljoen Kaap Hoorn, Terschelling

Projectnummer: 6820
Datum: 24-6-2015
Opgesteld: Rosalie Heins, ecologisch adviseur

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Wanneer er sprake is van een bestemmingsplan procedure moet aannemelijk gemaakt worden dat de plannen uitvoerbaar zijn. Dit betekent concreet dat in bestemmingsplannen geen mogelijkheden moeten worden geboden voor ruimtelijke ontwikkelingen waarvan op voorhand in redelijkheid kan worden ingezien dat eventuele ontheffingen Flora- en faunawet en/of vergunningen Natuurbeschermingswet 1998 niet verleend kunnen worden of dat de ontwikkeling niet past binnen de provinciale bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur.

Voorliggende notitie gaat in op deze uitvoerbaarheid. Deze notitie is gebaseerd op de conclusies uit de quickscan flora en fauna voor de locatie (Welink, 2015). De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en EHS. Op basis daarvan zijn uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Beschermde soorten

In de Flora- en faunawet is de soortbeschermingsregeling uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn volledig geïmplementeerd. Implementatie in bestemmingsplannen is in principe niet nodig. In verband met de uitvoerbaarheid van bestemmingsplannen dient echter wel rekening te worden gehouden met soortbescherming en met name de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

In de quickscan is geconstateerd dat het plangebied slechts zeer beperkte natuurwaarden heeft. In het gebied worden hoofdzakelijk algemene beschermde soorten verwacht. Daarnaast is er een kleine kans op de aanwezigheid van strenger beschermde reptielen en amfibieën (herpetofauna), nl. zandhagedis, levendbarende hagedis en rugstreeppad. Ten slotte gebruiken streng beschermde vleermuizen waarschijnlijk het gebied als foerageergebied.

Algemene licht beschermde soorten

De ingreep zal naar verwachting leiden tot tijdelijke verstoring en een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende

leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk.

Algemene broedvogels

Algemene broedvogels kunnen het gebied direct rondom het paviljoen gebruiken als nestlocatie. Bij de uitvoering van het project wordt voorkomen dat in gebruikzrijnde nesten worden verstoord door buiten het broedseizoen uit te voeren. Zo wordt overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen en is er geen noodzaak voor een ontheffing.

Streng beschermde herpetofauna

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van streng beschermde zandhagedis, levendbarende hagedis en rugstreeppad bekend. Mogelijk maakt het plangebied een (zeer) klein onderdeel uit van het leefgebied van deze soorten. Nader onderzoek naar de exacte verspreiding van deze soorten moet uitwijzen of de dieren ook daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek wordt momenteel uitgevoerd. Indien de dieren in het plangebied aanwezig zijn, moet bij de uitvoering rekening worden gehouden met de aanwezigheid van de soorten en is mogelijk (maar niet waarschijnlijk) een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk.

In dat laatste geval moet aangetoond worden dat het plan:

1. De gunstige staat van instandhouding niet aantast
2. Er geen alternatieven zijn (beredeneerd vanuit de ecologische waarden)
3. Er sprake is van een bij de wet genoemd belang.

Toelichting

1. Gunstige staat van instandhouding

Met de ontwikkeling worden zeker geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de zandhagedis, levendbarende hagedis en rugstreeppad voorzien. Het plangebied biedt slecht een klein, suboptimaal onderdeel van het leefgebied van de soorten. Waarbij kernpopulaties in meer geschikte gebieden buiten het plangebied in het natuurgebied aanwezig zijn. Bij de uitvoering van de inrichtingsmaatregelen kan relatief makkelijk voorkomen worden dat de eventueel aanwezige dieren in het plangebied aangetast worden. Bijvoorbeeld door uit te voeren buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en overwinteringsperiode. Tevens worden delen van het plangebied na de herinrichting meer geschikt, immers verstoring buiten het plangebied neemt af door een meer gestuurd en gestructureerd gebruikt binnen het plangebied en door het versterken van het leefgebied door toevoeging van meer bosrand. Zeer waarschijnlijk kunnen op die wijze negatieve effecten volledig worden voorkomen, waardoor een ontheffing niet noodzakelijk is.

2. Alternatieven

Als eerste is de ontwikkeling locatiegebonden. Het is niet wenselijk of mogelijk het huidige strandpaviljoen naar een andere locatie te verplaatsen. Dat zou immers voor de aantasting van meer natuurwaarden zorgen.

De voorgestane ontwikkeling van het gebied zorgt voor een meer gestructureerde inrichting van het gebied. Daardoor wordt randwerking en uitstralende verstoring in het omliggende gebied voorkomen. Er ontstaat een

beter controleerbare en beheersbare situatie. Recreanten kunnen beter gestuurd worden en verrommeling wordt voorkomen. De maatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn (creëren van een keerlus en uitbreiden fietsenstalling), zijn daarbij juist gekozen op locaties met weinig tot geen ecologische waarde. Zo blijft het directe effect van de maatregelen beperkt tot afwezig én wordt voorzien in het beperken van verstoring rondom het plangebied.

4. Er sprake is van een bij de wet genoemd belang.

In de huidige situatie kan de invloed van de recreanten op het omliggende gebied, minder goed gestuurd worden. Daardoor ontstaat veel randwerking en uitstralende verstoring. Waarbij ook meer bijzondere en kwetsbare natuurwaarden beïnvloed (kunnen) worden. Dit is absoluut niet wenselijk. Met de herinrichting van het gebied worden deze natuurwaarden juist beter beschermd. De recreanten (en daarmee samenhangende verstoring) wordt beter gestuurd en geconcentreerd. Betreding en verstoring buiten het plangebied neemt daarmee af. Daarnaast kunnen met deze ontwikkeling enkele aanvullende maatregelen in de omgeving van het plangebied genomen worden om de natuurwaarden te versterken. Zo worden de bosranden versterkt. Dit draagt allemaal bij aan de bescherming van de flora en fauna in de omgeving.

Vleermuizen

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. De werkzaamheden, de herinrichting en het gebruik van het plangebied zullen geen effect hebben op eventueel aanwezige vleermuizen, mits geen extra buitenverlichting wordt aangebracht. Een ontheffing Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Conclusie Flora- en faunawet

Dit tezamen maakt dat de noodzaak voor een ontheffing zeer waarschijnlijk niet aan de orde is en dat zelfs als dat noodzakelijk is, naar redelijkheid kan worden aangenomen dat de ontheffing verkregen kan worden. De eventuele aanwezigheid van streng beschermde soorten staat daarmee de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

Beschermde gebieden - Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Kaap Hoorn ligt in het Natura 2000-gebied Duinen Terschelling. Natura 2000-gebied Noordzeekustzone ligt op ongeveer 300 m van het plangebied, achter de duinen. In de quickscan is een voortoets NB-wet uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen, de habitatsoorten, broedvogels en

niet-broedvogels van zowel DuinenTerschelling als Noordzeekustzone niet in gevaar komen.

Over de conclusies van de quickscan is contact geweest met het bevoegd gezag; provincie Fryslân. De provincie onderschrijft de conclusies van de quickscan en bevestigt dat er geen vergunning noodzakelijk is voor uitvoering van de werkzaamheden (per brief d.d. 8 mei 2015, provincie Fryslân, I. Gjaltema).

Conclusie Natuurbeschermingswet 1998

Ondanks de ligging in en direct nabij Natura 2000-gebieden, is voor de ontwikkeling geen vergunning Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk. Waardoor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aangetoond is ten aanzien van de Natuurbeschermingswet 1998.

Beschermde gebieden - Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de provinciale Ecologische Hoofdstructuur denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een toetsing aan de EHS uit te voeren. Per saldo zal op planniveau of gebiedsniveau geen verlies mogen optreden van areaal, kwaliteit en samenhang. Indien er wel schade wordt veroorzaakt dan dient compensatie plaats te vinden.

De locatie van het strandpaviljoen behoort niet tot de EHS, maar wordt daar wel aan alle kanten door omsloten. De keerlus en fietsenstalling liggen wel binnen de EHS. Deze maatregelen zijn daarbij juist gekozen op locaties met weinig tot geen ecologische waarde.

De quickscan concludeert dat ter plaatse van de keerlus en de fietsenstalling geen sprake is van wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. Ook ten aanzien van de EHS geldt dat in de huidige situatie de invloed van de gebruikers op het omliggende gebied, minder goed gestuurd kan worden. Daardoor ontstaat veel randwerking en uitstralende verstoring. Waarbij ook meer bijzondere en kwetsbare natuurwaarden beïnvloed (kunnen) worden. Dit is niet wenselijk. Met de herinrichting van het gebied worden deze natuurwaarden juist beter beschermd. De gebruikers (en daarmee samenhangende verstoring) worden beter gestuurd en geconcentreerd. Betreding en verstoring buiten het plangebied neemt daarmee af. Daarnaast kunnen met deze ontwikkeling enkele aanvullende maatregelen in de omgeving van het plangebied genomen worden om de natuurwaarden te versterken. Zo worden de bosranden versterkt. Dit draagt allemaal bij aan een betere bescherming van de natuurwaarden in de omgeving.

Conclusie EHS

De werkzaamheden vormen geen aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is daarmee aangetoond.

Literatuur

Welink, D. (2015) *Quickscan flora en fauna, Strandpaviljoen Kaap Hoorn*. Eelerwoude, Diever